

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న పరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీశోభకృత్ నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయణం,
శరత్ ఋతువు, కార్తీకమాసం

- 191 -

శుక్ల చతుర్దశి -26.11.2023
భరణి - ఆదివారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం,ఏకోనవంశస్పర్గ, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకోనవింశస్సర్గః

గచ్ఛన్తు చైవానయితుం దూతాశ్శీఘ్రజవైర్హయైః ।
 భరతం మాతులకులాత్ అద్వైవ నృపశాసనాత్ ॥ 19.10 ॥

దణ్డకారణ్యమేషోఽహమ్ ఇతో గచ్ఛామి సత్వరః ।
 అవిచార్య పితుర్వాక్యం సమా వస్తుం చతుర్దశ ॥ 19.11 ॥

సా హృష్టా తస్య తద్వాక్యం శ్రుత్వా రామస్య కైకయా ।
 ప్రస్థానం శ్రద్ధధానా హి త్వరయామాస రాఘవమ్ ॥ 19.12 ॥

ఏవం భవతు యాస్యన్తి దూతాః శీఘ్రజవైర్హయైః ।
 భరతం మాతులకులాత్ ఉపావర్తయితుం నరాః ॥ 19.13 ॥

తవ త్వహం క్షమం మన్యే నోత్సుకస్య విలమ్బనమ్ ।
 రామ తస్మాదితః శీఘ్రం వనం త్వం గన్తుమర్హసి ॥ 19.14 ॥

ప్రీడాఽన్వితః స్వయం యచ్ఛ నృపస్త్వాం నాభిభాషతే ।
 వైతత్కించిన్నరశ్రేష్ఠ మన్యురేషోపనీయతామ్ ॥ 19.15 ॥

యావత్త్వం న వనం యాతః పురాదస్మాదభిత్వరన్ ।
 పితా తావన్న తే రామ స్నాస్యతే భోక్ష్యతేఽపి వా ॥ 19.16 ॥

ధిక్కష్టమితి నిశ్వస్య రాజా శోకపరిఘ్నతః ।
 మూర్ఛితో నృపతత్తస్మిన్ పర్యంకే హేమభూషితే ॥ 19.17 ॥

రామోఽప్యత్థాప్య రాజానం కైకేయాఽభిప్రచోదితః ।
 కశయేవాహతో వాజీ వనం గన్తుం కృతత్వరః ॥ 19.18 ॥

తదప్రియమనార్యాయాః వచనం దారుణోదయమ్ ।
 శ్రుత్వా గతవ్యథో రామః కైకేయాం వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 19.19 ॥

నాహమర్థపరో దేవి లోకమావస్తుముత్సుహే ।
విద్ధి మామృషిభిస్తుల్యం కేవలం ధర్మమాస్థితమ్ ॥ 19.20 ॥

యదత్ర భవతః కించిత్ శక్యం కర్తుం ప్రియం మయా ।
ప్రాణానపి పరిత్యజ్య సర్వథా కృతమేవ తత్ ॥ 19.21 ॥

న హ్యతో ధర్మచరణం కించిదస్తి మహత్తరమ్ ।
యథా పితరి శుశ్రూషా తస్య వా వచనక్రియా ॥ 19.22 ॥

అనుక్తోఽప్యత్రభవతా భవత్యా వచనాదహమ్ ।
వనే వత్స్యామి విజనే వర్షాణీహ చతుర్దశ ॥ 19.23 ॥

న నూనం మయి కైకేయి కించిదాశంససే గుణమ్ ।
యద్రాజానమహోచస్త్వం మమేశ్వరతరా సతీ ॥ 19.24 ॥

యావన్నాతరమాప్యచ్ఛే సీతాం చానునయామ్యహమ్ ।
తతోఽద్యైవ గమిష్యామి దణ్డకానాం మహద్వనమ్ ॥ 19.25 ॥

భరతః పాలయేద్రాజ్యం శుశ్రూషేచ్ఛ పితుర్యథా ।
తథా భవత్యా కర్తవ్యం స హి ధర్మస్సనాతనః ॥ 19.26 ॥

స రామస్య వచశ్రుత్వా భృశం దుఃఖహతః పితా ।
శోకాదశక్నువన్ బాష్పం ప్రరురోద మహోస్వనమ్ ॥ 19.27 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకోనవింశస్సర్గః

॥ భీలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

❁ **అథ భగవద్భక్తి ధ్యేయమ్** ❁

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగానే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్త్రహస్రార్థినో

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుష్స్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రార్థనో : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

